

corona virüsü nedeniyle idare veya yüklenicinin (taraplardan herhangi birinin) ihale sözleşmesini aşırı ifa güçlüğü nedeni ile feshetme hali

Mücbir sebep, borcun geçici veya sürekli olarak imkânsızlığına yol açarken, aşırı ifa güçlüğü halinde edimin ifası oldukça güç olsa da halen mümkündür.

Bu kapsamda, taraflardan birinin sözleşme uyarınca edimini ifa etmesini imkansız hale getirecek ağırlıkta olmamakla birlikte, edimler arasındaki dengenin bu tarafın aleyhine, yüklendiği edimin ifasının dürüstlük kuralları çerçevesinde kendisinden beklenemeyeceği derecede bozulması sebebiyle TBK'nın 138. maddesinde düzenlenen aşırı ifa güçlüğüne ilişkin hükümler uygulanabilecektir

COVID-19 salgını, yukarıda açıklanan şartlar uyarınca TBK'nın 138. maddesi çerçevesinde aşırı ifa güçlüğüne sebep olursa borçlu, hakimden sözleşmenin yeni şartlara uyarlanmasını isteme veya uyarlamanın mümkün olmadığı halde sözleşmeden dönme hakkına sahiptir.

Sözleşmenin uyarlanmasının talep edilmesi halinde hakim, sözleşmeden doğan riskleri, taraflar arasında adaletli şekilde paylaştırarak mağdur olan borçlunun mağduriyetini ortadan kaldıracak ölçüde tarafların edimlerini uyarlayacaktır.

Uyarlamaya ilişkin Yargıtay içtihatlarında, varsa taraflar arasındaki sözleşmede yer alan uyarlama maddesinin içeriğine ve somut olayın özelliklerine büyük önem verildiği görülmektedir. Tarafların edimleri arasındaki dengenin yeniden

kurulmasını sağlamamanın mümkün olmadığının mahkeme tarafından tespit edildiği hallerde, borçlunun, ani edimli sözleşmelerde sözleşmeden dönme hakkını, sürekli edimli sözleşmelerde ise sözleşmeyi feshetme hakkını kullanması mümkün olacaktır.

Öte yandan, borçlu, sözleşmeden kaynaklanan edimini ifa etmeyip uyarlama talebiyle aıtığı davada haksız çıkması halinde, edimini sözleşmede belirtilen vadede ifa etmemesi sebebiyle temerrüde düşmüş sayılacak ve karşı tarafın gecikme faizi talebiyle karşı karşıya kalabilecektir.

Bunu engellemek adına, aşırı ifa güçlüğü gerekçesine dayanacak olan borçlunun bu iddiasını ileri sürdüğü dönem içerisindeki edimlerini ihtirazi kayıt koyarak ifa etmesi, hukuki anlamda daha güvenli olacaktır.

Yukarıdakilere ek olarak her ne kadar aşırı ifa güçlüğü halinde uyarlama davası açılması bir çözüm olsa da, tarafların doğrudan mahkemeye gitmek yerine, öncelikle karşılıklı müzakerelerle meseleyi sulhen çözmeye çalışması, mahkemelerin yükünün ağırlaştırılmaması ve sorunun daha hızlı çözülmesi açısından faydalı olacaktır.